

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce **I. V.**, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.9. 2011, č.j. OAM-63/ZA-ZA06-PA03-2011, ve věci mezinárodní ochrany, t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

Toto rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou, v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. Dle jeho názoru žalovaný nedbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu, neboť nebyly náležitě zohledněny veškeré jím namítané

skutečnosti. V doplnění žaloby, učiněném prostřednictvím soudem ustanoveného zástupce (který byl později z důvodu žalobcem podané žádosti ustanovení zproštěn) žalobce namítal, že se správní orgán nedůsledně zabýval důvody ohrožení jeho bezpečnosti v případě návratu na Ukrajinu. Poukázal na svůj nepříznivý zdravotní stav (problémy s ledvinami, hlavou, tlakem), který žalovanému doložil prostřednictvím lékařských zpráv, nicméně správní orgán se jimi nezabýval. Uvedl, že pravidelná lékařská péče by pro něho v zemi původu nebyla dostupná, neměl by na ni peníze. Namítal, že dostupnost lékařské péče a léků je třeba posuzovat ve vztahu ke konkrétní osobě, nikoli obecně. V případě návratu by ani neměl kde bydlet. Za další problém v zemi svého původu označil svoji angažovanost v politickém dění, byť místního charakteru. V případě svého návratu na Ukrajinu se obává i nebezpečí ze strany vymahačů dluhů, do kterých se dostal kvůli své bývalé přítelkyni Nataše, která ho podvedla a žalobce tak dluží značné finanční prostředky. Kvůli dluhu mu již bylo vyhrožováno, avšak ukrajinské orgány v tomto směru postupují laxně a jsou ovlivněné korupcí. Dále uvedl, že by mohl mít potíže i v souvislosti s působením jako církevní hodnostář, kdy mu vyhrožovali z důvodu kázání proti Janukovyčovi. Žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného, že se může účelně domáhat ochrany svých práv u příslušných orgánů. V minulosti se o to několikrát pokoušel, ale nikdy mu pomoc poskytnuta nebyla. K názoru žalovaného, že se nevěrohodně vyjádřil o důvodech svého odchodu, když již při prvním pohovoru neuvedl veškeré skutečnosti, žalobce podotkl, že neměl důvod uvádět podrobnosti, neboť se domníval, že jeho špatný zdravotní stav bude pro rozhodování správního orgánu dostatečný. Rovněž nesouhlasí s učiněným závěrem žalovaného, že se podanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany chtěl vyhnout realizaci správního vyhoštění. Trvá na tom, že již od prvopočátku uváděl důvody zdravotní a žádné jiné. Posléze však byl informován ze strany své matky a přítele o současné situaci v zemi původu vůči jeho osobě a jeho důvody se logicky rozšířily. Uvedl, že Ukrajina je státem s vysokou mírou korupce, která prorůstá i do státního aparátu. Dle jeho názoru se žalovaný nedostatečně zabýval, čemu by mohl být v případě svého návratu do vlasti vystaven, když je osobou bez majetku, bez práce, bez příbuzných a má zdravotní problémy. Dále žalovanému vytýká neaktuálnost jím posuzovaných zpráv a absenci zpráv, které potvrzují existenci korupce na Ukrajině. Z toho pak plyne, že státní orgány nemohou zajistit ochranu demokratických principů pro své občany. Napadené rozhodnutí tak považuje za nezákonné a vadné, navrhl jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalobce posléze ještě sám žalobu doplnil, namítal nedostatečné odůvodnění § 14 zákona o azylu. Dle jeho názoru žalovaný v předchozím řízení porušil ustanovení § 3, § 50 odst. 2 a 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Uvedl, že správnímu orgánu předkládá lékařskou zprávu ze dne 30.11. 2011 (přiložil k doplnění žaloby), která dokládá jím tvrzená onemocnění, kromě arteriální hypertenze rovněž akutní pankreatitidu středně těžkou, cysty ledvin, tříselnou kýlu a přítomnost krve v moči. Namítal nedostatečnou úroveň zdravotní péče na Ukrajině a z důvodu své nemajetnosti rovněž nemožnost léčby. S odkazem na informace World Healthcare Organization (WHO)-uveden internetový odkaz, obecně popsal úskalí ukrajinského zdravotnictví. Vyslovil přesvědčení, že jeho zdravotní stav ho opravňuje k udělení

humanitárního azylu. Odmítl závěry žalovaného, že mu na Ukrajině nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy. Má za to, že mu v případě návratu do vlasti hrozí nelidské nebo ponižující zacházení jak ze strany vymahačů dluhů, tak ze strany státních orgánů kvůli jeho náboženské a politické minulosti. Obává se ohrožení svého života, přičemž se nemůže spoléhat na zásah policejních složek. Správní orgán se měl zaměřit na objasnění toho, zda jsou orgány veřejné moci na Ukrajině schopné a ochotné zajistit žalobci ochranu před pronásledováním. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, protokol o pohovoru, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí. Žalovaný trvá na skutečnosti, že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal účelově, neboť do České republiky (dále jen ČR) přicestoval již začátkem roku 2007, avšak žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až v únoru 2011, aby se vyhnul správnímu vyhoštění. K žalobcem zmiňované korupci a korupčnímu prostředí na Ukrajině žalovaný konstatoval, že rovněž ČR je známa svými závažnými korupčními kauzami prorůstajícími do státního aparátu. Tento negativní jev se týká téměř celého světa, nikoli pouze Ukrajiny a je velmi obtížné tuto trestnou činnost potírat. Žalovaný uvedl, že korupce je závažným celospolečenským jevem, tuto skutečnost však nelze podřadit pod zákonný důvod k udělení určité formy mezinárodní ochrany. Právním zástupcem v žalobě zmiňované návrhy na doplnění, týkající se korupčního prostředí na Ukrajině, považuje žalovaný v daném případě za nadbytečné. Žalovaný nesouhlasí s názorem zástupce žalobce o bezúčelnosti obrátit se na Ukrajině na policejní orgány s žádostí o pomoc, když se žalobce na místní orgány nepokusil ani obrátit. Žalovaný uvedl, že je mu z úřední činnosti známo, že v roce 2010 bylo na Ukrajině vězněno 147.000 osob a 38.000 osob umístěno v detenčních zařízeních, což svědčí o tom, že se ukrajinské státní orgány činné v trestním řízení spáchanými trestnými činy efektivně zabývají. Je toho názoru, že v případě návratu na Ukrajinu se žalobce může se svými obavami obrátit na kompetentní orgány s žádostí o pomoc. K žalobcem namítané nedostupnosti lékařské péče na Ukrajině, kdy by musel platit regulační poplatky a skutečnosti, že ne všechny léky jsou tam kompletně hrazeny ze zdravotního pojištění, žalovaný uvedl, že v ČR jsou občané rovněž povinni platit tyto poplatky a všechny léky nejsou zcela hrazené ze zdravotního pojištění, mnoho léčebných přípravků je pro dlouhodobě nemocné občany a seniory rovněž drahých již nyní a jejich cena se stále zvyšuje. Žalovaný uvedl, že žalobce netrpí žádným onemocněním, které by jej přímo ohrožovalo na životě. Své zdravotní obtíže se snaží zintenzivňovat za účelem vydání kladného rozhodnutí. Žalovaný poukázal na pohovor ze dne 31. 8. 2011, kdy žalobce uvedl, že žádné léky v ČR neužívá, protože na ně nemá peníze. Dále konstatoval, že nižší kvalitu zdravotní péče v zemi původu nelze považovat za mimořádný důvod vedoucí k udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Poukázal s odkazem na správní spis na vyúčtování úhrady za ošetření žalobce v protialkoholní záchytné stanici z listopadu 2010, které dle názoru žalovaného nesvědčí o zdravotním stavu, který by ohrožoval život žalobce.

K dalšímu doplnění žaloby, týkajícího se zdravotního stavu žalobce a podmínek zdravotní péče na Ukrajině žalovaný poukázal na skutečnost, že napadené rozhodnutí bylo vydáno již dne 8. 9. 2011, proto se žalovaný k novým lékařským zprávám nemůže vyjádřit a soud by dle jeho názoru měl přihlídnout pouze k důkazům, které byly předloženy před vydáním rozhodnutí (§ 75 s.ř.s.). Ke kvalitativně nižší úrovni lékařské péče na Ukrajině než v ČR se žalovaný vyjádřil výše a v této souvislosti poukázal na rozsudek Velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ve věci „N. proti Spojenému království ze dne 27. 5. 2008 (body 32 – 44), stížnost č. 26565/05.“ Skutečnosti uváděné žalobcem, že nemá na Ukrajině žádný majetek, práci, žádné příbuzné, nejsou zákonnými důvody pro udělení určité formy mezinárodní ochrany, a proto je dle jeho názoru žalovaného nadbytečné zjišťovat, v jaké pozici se na Ukrajině tyto osoby nacházejí. K tomu uvedl, že bez majetku, bez práce, bez rodiny či příbuzných žije i v ČR tisíce osob (např. bezdomovci, zadlužené osoby), které jsou nuceny se samy o sebe postarat a nemají rovněž peníze na uspokojování běžných životních potřeb. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Projednal žalobu bez nařízení jednání za presumovaného souhlasu žalobce i žalovaného v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., kdy na výzvu krajského soudu účastníci nevyjádřili ve stanovené lhůtě s takovým postupem výslovný nesouhlas, a proto se má podle citovaného ustanovení za to, že s takovým postupem souhlasí.

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

Dne 28.2. 2011 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, v níž uvedl, že je katolického vyznání, není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace, není a nebylo proti němu vedeno trestní stíhání. Je rozvedený, jeho dvě dcery (nar. X a X) žijí s matkou na Ukrajině. Uvedl, že vystudoval teologii, na Ukrajině působil 14 let jako kněz. Ukrajinu opustil 17.1. 2007, odjel za prací, neboť potřeboval peníze na splátku půjčky. Ve vlasti si v bance půjčil 15 tisíc dolarů na koupi domu pro matku (zároveň prodal její byt), který je oficiálně napsán na něho. Požádal o roční dovolenou, vyřídil si pracovní vízum a odjel do ČR. Uvedl, že to byl jediný důvod jeho odjezdu z vlasti. V Praze byl přepaden a byly mu ukradeny všechny doklady (cestovní pas, rodný list, osvědčení k oprávnění vykonávat v zahraničí kněžskou činnost). Ztrátu dokladů nahlásil na ukrajinskou ambasádu, přislíbili mu vyřízení nových dokladů. Nakonec mu vydali tzv. „bílý pas“, s nímž by se musel vrátit na Ukrajinu, kde by si mohl vyřídít nové doklady. V ČR tak zůstal bez peněz a na ulici, proto se obrátil na organizaci „Naděje“, začal pracovat bez dokladů. Několikrát ho kontrolovala městská policie, dostával pokuty. Naposledy ho kontrolovala policie v Praze, odmítl zaplatit pokutu a tři policisté ho začali bít. Pokutu podepsal. Střídal zaměstnání, pracoval „načerno“. Popsal incident s vedoucím u kterého pracoval, který ho dne 24.10. 2010 zbil a další napadení své osoby dne

25.10. 2010. Incident řešila policie, žalobce odvezli do nemocnice. Řekli mu, že bude vyhoštěn a umístili ho do Zařízení pro zajištění cizinců v Poštorné, odkud byl propuštěn dne 22.2. 2011. O mezinárodní ochranu žádá proto, že se nemá na Ukrajině kam vrátit, není tam práce. Dále uvedl, že je nemocný, má problémy s tlakem a ledvinami, našli mu krev v moči, bere antibiotika. Ve vlastnoručně psaném prohlášení tyto skutečnosti potvrdil a doplnil, že žádá o azyl z humanitárních důvodů kvůli zdravotnímu stavu a proto, že se nemá kam vrátit. Jeho bývalá žena na Ukrajině prodala jejich společný byt. Dne 7.3. 2011 žalobce doložil ručně psané prohlášení, v němž popsal své genetické potíže (genetická neslučitelnost), narození a úmrtí tří postižených dětí. Nakonec zjistil, že dvě dcery, které manželka porodila nejsou jeho, proto se v roce 2003 rozešli. S přítelkyní Natašou si koupili a opravili byt (své byty oba prodali). Ona provozovala obchodní činnost, nebyla schopna splácet úvěry, proto si žalobce vzal úvěr na sebe a zastavili i byt. Jako podnikatelka mu vystavila falešné potvrzení o příjmu k zajištění úvěru. Úvěrová společnost ho zažalovala k soudu, který zabavil matčin dům, který byl napsaný na něho. Danou situaci oba vyřešili odjezdem do ČR, kde oba pracovali (žili na ubytovně v Plzni), matčin dům zachránili, ale zůstal jejich byt zastavený bance a splátky úvěru. Nataša se později provdala za občana ČR. Dále popsal snahu o zajištění nových dokladů prostřednictvím velvyslanectví, svou tíživou finanční situaci, své kontakty s organizací „Naděje“ v době, kdy zůstal na ulici a nemocněl. Popsal i konflikt v Ostravě, po kterém mu policie vydala rozhodnutí o správním vyhoštění a umístila ho do ZZC Poštorná. Je přesvědčen, že po návratu na Ukrajinu by neměl kde bydlet a neměl by peníze na léčbu. Bývalá družka Nataša ho oklamala, okradla a nechala být. Prodala společný byt a s „klientem“ se nevyrovnala, jak žalobci slíbila a o on má nyní u něho dluh. V případě návratu na Ukrajinu „si ho najdou“ a on se nikde nedomůže ochrany.

V průběhu pohovoru dne 10.3. 2011 žalobce výše uvedené skutečnosti rozvedl a potvrdil, že jediným důvodem jeho odjezdu z Ukrajiny byla snaha vydělku v zahraničí, protože měl velké problémy s bankami kvůli půjčkám, přicestoval s pracovním vízem. O mezinárodní ochranu v ČR žádá proto, že byl v Ostravě zbit. Zopakoval zdravotní potíže a rodinné problémy na Ukrajině (genetické onemocnění, úmrtí tří dětí, nevlastní zdravé dcery, rozvod). Dále uvedl, že se seznámil se ženou jménem Nataša, která podnikala a měla úvěry. Začali spolu žít, žalobce jí chtěl pomoci. Oba prodali své byty a koupili si jeden byt, který opravili. Žalobce si vzal úvěry ve třech bankách. Občas přítelkyni v podnikání pomáhal, jinak pracoval v kostele, ale podnikání se nedařilo. Znamý z kláštera mu poradil, že by se v ČR daly vydělat peníze. Zastavili v bance byt, vzali si ještě další úvěry, celkem 15 tisíc USD a oba odjeli do ČR pracovat. Za další důvod žádosti o mezinárodní ochranu a jádro svého problému uvedl skutečnost, že na Ukrajině nemá kde bydlet, protože bývalá družka jejich byt prodala, nemá ani peníze, aby se na Ukrajině mohl léčit a nemá tam práci. V ČR dluží 120 tisíc Kč „klientovi“, kvůli čemuž mu také vyhrožovali. Po upozornění žalovaného, že jím sdělené potíže nesvědčí o pronásledování z důvodů, pro které je možné udělit mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že „si myslí, že řeckokatolická církev může být po politických změnách na Ukrajině pronásledovaná.“ Žádné takové informace nemá, ale má obavu, že by k tomu mohlo dojít. Dále uvedl, že mu na Ukrajině hrozí vězení za falešné vyřízení dokumentů k získání úvěru v roce 2006.

Tehdy mu bývalá přítelkyně vystavila potvrzení, že je jejím zaměstnancem a pobírá určitý plat. Ještě předtím však vydala prohlášení o ukončení podnikatelské činnosti a vyhlásila bankrot. Banka na to později přišla, když nesplácel úvěr a podala na něho trestní oznámení (asi v roce 2007). Neví jestli je proti němu vedeno trestní řízení, sdělila mu to matka po telefonu. Obává se vězení na Ukrajině kvůli bankovnímu podvodu a dále se obává „mafie“, kterou by na něho poslal „klient“, kterému žalobce dluží. Napadení v Plzni 2009 souvisí s ukrajinským „klientem“. V roce 2010 ho napadli v Ostravě. Napadení ohlásil na policii. Poté ho odvezli do Poštorné, kde měl čekat na odvoz na Ukrajinu. O azylu se dozvěděl v Poštorné, poradil mu to lékař. Zopakoval své obavy, že na Ukrajině by neměl na léky peníze.

Žalobce ke své žádosti doložil dopis pana A. M. ze dne 24.3. 2011, v němž jmenovaný uvádí, že žalobce zná z osmdesátých let, studovali spolu v semináři. Označil žalobce za bojovníka za nezávislost ukrajinského státu a ukrajinské katolické církve, za což byl často pronásledován. Během oranžové revoluce otec V. (žalobce) kázal na východě Ukrajiny, snažil se spojit národ a církve, za což ho začali pronásledovat. Rozbili mu rodinu, vyhnali ho z farnosti a později zůstal bez bytu. Kompromitovali ho různými padělanými doklady a vyhrožovali mu smrtí. Aby unikl smrti, měnil místa pobytu.

Dne 31.8. 2011 byl se žalobcem proveden doplňující pohovor. Žalobce popsal, že si ve vlasti vzal, aniž by to tušil několik úvěrů, které byly nezákonné, což zjistil až později. Biskup mu poradil odjet do ČR za výdělkem. To nebyl jediný důvod opuštění vlasti. Uvedl, že dalším důvodem byly volby, kdy se silně zabýval agitací proti Janukovyčovi. Původně o tom nechtěl mluvit. Uvedl, že to bylo v prosinci 2004. Proti Janukovyčovi agitoval prostřednictvím církve od podzimu 2004 do oranžové revoluce v prosinci 2004. Kázání provozoval třikrát v Kyjevě a u nich v oblasti ve městech Luck, Kovel a Kiverc mnohokrát a opakovaně. Agitoval na setkáních organizovaných většinou politiky. Přišli k němu (krajští i okresní poslanci, kandidáti) a řekli, jestli by nemohl v rámci bohoslužby promluvit s lidmi. Dělal to bezplatně. Od dětství prožil ten útlak církve v SSSR a když se nyní ukázalo, že by se ty pořádky mohly vrátit, nestál o peníze. K dotazu žalovaného, zda měl kvůli této agitaci nějaké potíže uvedl, že mu vyhrožovali telefonicky i osobně, že ho zabijí. K upřesnění uvedl, že mu nevyhrožovali věřící, ale najatí lidé, „bandité“, kteří vystupovali jménem Moskevského patriarchátu. Důvodem byly peníze, jednotlivé oblastní církve odváděly desetinu zisků do Moskvy, pokud se však místní církve na Ukrajině odtrhla, tak peníze zůstávaly na Ukrajině, což jim vadilo. Dokonce mu nabízeli úplatek, aby přešel na jejich stranu. To bylo někdy v roce 1995 v Oděse a v Kyjevě, když tam spálili stolec. Církve se oddělily, ale moskevské církve stejně zůstaly na území Ukrajiny a desátky odváděly do Moskvy. Potom mu také vyhrožovali, ale již mírněji, spíš se ptali, zda to má zapotřebí. V roce 2004 ho srazilo auto. Nehodu šetřily příslušné orgány, ale bezvýsledně, na policii mu sdělili, že to byl asi nějaký opilec. Na postup policie si nikde nestěžoval. V průběhu pohovoru uvedl, že důvodem k jeho odjezdu byly právě volby v roce 2004. Vlast sice opustil v roce 2007, ale neodjel jenom kvůli volbám. Označil to tak půl na půl, volby a úvěr. Při prvním pohovoru nechtěl o problémech s volbami mluvit, ale asi před čtyřmi měsíci změnil názor. Volal své známé lékařce na Ukrajinu, která mu řekla, že všichni duchovní, kteří se angažovali jako on, byli

odstranění ze svých postů a na jejich místa přišli jiní. Žalobce připustil, že opustil svůj post dobrovolně, ale obává se, že by ho mohli zavřít (důvod se vždy najde) nebo že za ním přijdou bandité kvůli penězům nebo mstitelé od Janukovyče. K důvodům a pozdní době podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobce vysvětlil, že „nějak cítil, že to není ono, když se postupně dozvídal o těch problémech, které domy vznikaly, necítil se bezpečně“. Původně chtěl v ČR získat trvalý pobyt, potom ztratil doklady a už to nešlo. Poskytování odlišných informací v průběhu správního řízení vysvětlil tím, že „o tom“ nechtěl mluvit, vlastně požádal o humanitární azyl a myslel si, že to bude stačit, protože „to druhé je spíš politický azyl“, ale ukázalo se, že o tom bude muset také mluvit.

K předloženému dopisu A. M. vysvětlil, že oba jsou ve stejné situaci, dělali stejné věci, účastnili se stejné kampaně s tím rozdílem, že A. M. agitoval na západní Ukrajině a žalobce na východní. V případě návratu na Ukrajinu se žalobce obává vzetí do vazby nebo mohou přijít bandité, třeba unést jeho matku a vydírat ho, aby na ně přepsal svůj dům. Ke svým dluhům uvedl, že se mu podařilo zaplatit dva úvěry bance. Ještě dluží banditům 120 tisíc Kč a za exekuci na dům asi 400 USD. Ke svému současnému zdravotnímu stavu uvedl, že v roce 2008 onemocněl zánětem slinivky, po zmlácení v Ostravě se mu zvýšil krevní tlak. Na pravidelnou návštěvu lékařů v ČR nemá peníze, ze stejného důvodu ani nebere žádné léky. V ČR se léčil s ledvinami a tři měsíce bral antibiotika. V minulosti se na Ukrajině léčil, ale nyní se tam za všechno platí. Léky na tlak by si na Ukrajině mohl koupit, ale nemá peníze. Na závěr pohovoru žalobce ještě zmínil problémy se sektou „Nové pokolení“, kam odešla řada lidí z jejich církve. Působení sekty označil za vymývání mozků. Na tuto skutečnost upozornil v místní televizi, varoval především rodiče, aby si dávali pozor na děti. Potom mu začaly také chodit výhrůžky. Bylo to někdy v roce 2002, sekta vznikla v roce 2003. Uvedl, že žádné potíže s nimi v podstatě neměl, jenom pohovořili a dostal varování, aby proti nim již nevystupoval. O těchto potížích se zatím nezmínil, nechtěl o tom mluvit. Podrobně je obsah tohoto doplňujícího pohovoru popsán na straně 5 až 8 napadeného rozhodnutí.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Jedná se zejména o informace MZV ČR ze dne 13.5. 2009, 29.7. 2009 a 19.1. 2010 (č.j. těchto zpráv - viz strana 9 napadeného rozhodnutí), aktuální informace databanky ČTK-Ukrajina.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna státními orgány, stranami nebo organizacemi ovládajícími stát nebo podstatnou část jeho území ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství. Za pronásledování se považuje i jednání soukromých osob podle věty první, pokud lze prokázat, že stát, strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na pozadí objektivních informací o zemi původu a listin předložených samotným žalobcem. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení a vydané rozhodnutí netrpí vytykanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobce nebyl členem žádné politické strany a ve své vlasti nebyl politicky aktivní. Dodatečně zmíněné agitace na místní úrovni proti Janukovyčovi v průběhu tří měsíců v roce 2004 (zmíněné až při doplňujícím pohovoru ze dne 31.8. 2011) považuje soud za účelové, když žalobce za jediný důvod opuštění vlasti v podané žádosti uvedl potřebu výdělků v zahraničí kvůli dluhům, protože si obstaral pracovní vízum. Nelze proto dospět k závěru o pronásledování žalobce dle § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Z výpovědí žalobce je zcela zřejmé, že svou vlast opustil prioritně za účelem výdělků v zahraničí, protože se ve vlasti zadlužil a nebyl schopen své dluhy splácet. Žalobcem vyslovená obava z jednání bank, uvěznění v důsledku neoprávněně získaného úvěru a dluhů, jakož i nedostatek práce na Ukrajině a skutečnost, že nemá kde bydlet, jsou skutečnosti azylově irelevantní, které nelze podřadit pro výše citované zákonné důvody. Žalovaný se v odůvodnění rozhodnutí podrobně zabýval jednotlivými obsáhlými výpověďmi žalobce, které žalobce neustále rozšiřoval a doplňoval o další důvody (strana 9 až 11 napadeného rozhodnutí). Soud ve shodě se žalovaným dospěl k závěru, že dodatečně sdělené důvody (možnost pronásledování řecko-katolické církve na Ukrajině, politická agitace v době oranžové revoluce v roce 2004, zmínka o sektě „Nové pokolení“) jsou ryze účelové a vedené snahou žalobce získat pro sebe pozitivní rozhodnutí ve věci azylu. Žalobce neměl v zemi původu žádné potíže se státními orgány své vlasti, doložil potvrzení ze dne 26.3. 2010 o tom, že na Ukrajině není trestně stíhán ani souzen. Stěžejní potíže se splácením úvěrů v zemi původu a skutečnosti ohledně podvodně získaného úvěru nejsou okolnostmi, pro které by bylo možné získat

udělení mezinárodní ochrany. Soud je rovněž nucen konstatovat, že žalobcem předložený důkaz – dopis kolegy A. M. ze dne 24.3. 2011 a jeho vyjádření k údajnému pronásledování žalobce v zemi původu, je v rozporu se samotným sdělením žalobce („rozbití rodiny, vyhnání z farnosti, nutnost měnit působiště...). Žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že původně chtěl v ČR získat trvalý pobyt, potom ztratil doklady a již to nešlo. Nelze rovněž přehlédnout, že žalobce vstoupil legálně a s pracovním vízem na území ČR 18.1. 2007. O mezinárodní ochranu požádal až 28.2. 2011, tedy v době, kdy mu bylo uloženo správní vyhoštění a měl opustit území ČR. Uvedl, že mu tuto možnost poradil lékař v ZZC v Poštorné. Nelze tak dospět k jinému, než žalovaným učiněnému závěru, že vstupem do azylového řízení se žalobce chtěl vyhnout realizaci správního vyhoštění a o mezinárodní ochranu požádal za účelem legalizace svého dalšího pobytu na území ČR. Soudu v této souvislosti nezbývá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Z již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že azylové řízení nelze zneužívat k legalizaci pobytu. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu se soud plně ztotožňuje.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Žalobce jako jeden z důvodů své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl žádost o udělení humanitárního azylu kvůli svému zdravotnímu stavu a proto, že se nemá kam vrátit. Soud zhodnotil, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu je v souladu se zákonem. Ten měl dostatek podkladů a informací i od samotného žalobce, z nichž nebylo možno na případnou důvodnost tohoto postupu usoudit. Žalovaný hodnotil zdravotní stav žalobce doložený lékařskými zprávami, který nelze považovat za bezprostředně ohrožující jeho život, přihlédl k možnostem léčby na Ukrajině s odkazem na informaci MZV ČR ze dne 29.7. 2009 a rovněž k přístupu žalobce k vlastnímu zdraví a nedostatečně využitým možnostem léčby v ČR (nepobírání léků zdůvodnil nedostatkem peněz). Na tomto místě si soud dovoluje odkázat na právní větu vyslovenou v rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 30 Az 84/2005 ze dne 25.4. 2006, v němž soud uvedl, že skutečnost, že žalobce není spokojen s úrovní zdravotní péče v zemi svého původu, není zákonným

důvodem pro vyhovění jeho žádosti o udělení azylu. Nemožnost návratu do země původu z důvodu absence domu bytu či jiného zázemí není důvodem hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Soud proto uzavírá, že žalovaný při posouzení dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle § 14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které soud považuje vzhledem k žalobcem sděleným skutečnostem za dostatečné a přiměřeně aktuální. Všechny potíže žalobce v zemi původu byly osobního charakteru (rodinné a vztahové potíže)

a souvisely s nesplácením úvěrů, které si žalobce i díky své vlastní neopatrnosti na sebe uvázal. Žalobce neprokázal ani netvrdil, že by se o jeho osobu v zemi původu státní orgány zajímaly či mu neumožnily svobodné opuštění vlasti. Jeho obava, že by nyní a s takovým časovým odstupem mohl mít pro své dřívější profesní aktivity (kázání a agitace v období oranžové revoluce v roce 2004) potíže, se jeví jako nereálná. Žalobce kromě obavy z vymahačů dluhů nevyslovil žádné konkrétní obavy pro případ návratu. Na území Ukrajiny v současné době nedochází k mezinárodnímu nebo vnitřnímu ozbrojenému konfliktu a případné vycestování žalobce nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR. Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu nebyly soudem v daném v případě rovněž zjištěny, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný. Se závěry žalovaného a odůvodněním i této části rozhodnutí se soud ztotožňuje. Nad rámec odůvodnění rozhodnutí žalovaného soud odkazuje i na právní větu vyslovenou v rozsudku Krajského soudu v Praze č.j. 48 AZ 116/2008-52 ze dne 9.7. 2009: *„Dospěje-li soud k závěru, že žalobce (neúspěšný žadatel o udělení mezinárodní ochrany) účelově tvrdí důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, mají (s přihlédnutím ke všem okolnostem případu) též charakter i shodné nebo obdobné důvody tvrzené podle § 14a zákona o azylu.“*

Krajský soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 24. srpna 2012

JUDr. Ivona Šubrtová, v. r.
samosoudkyně